

DNR: 5.1.1-2017-0027
DATUM: 2017-02-14
ERT DATUM: 2017-01-10
ER REFERENS: FI2018/04564/BATOT

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över Sanering och återställning av förorenade områden - när ska åtgärderna belasta statens budget?

Riksrevisionen har genom remiss 2017-01-10 getts tillfälle att avge yttrande över ESV:s regeringsuppdrag avseende sanering och återställning av förorenade områden.

Statens kostnader/utgifter för sanering uppgår till betydande värden och den utveckling som sker inom miljöområdet indikerar även att kostnaderna/utgifterna kan komma att öka. Att redovisningen av dessa åtaganden är konsistenta, transparenta, jämförbara och uppföljningsbara är givetvis en nödvändighet.

ESV föreslår i sin utredning att samtliga utgifter/kostnader för sanering ska avräknas utgiftsmässigt och därmed inte anses vara en förvaltningsutgift som avräknas kostnadsmässigt.

Riksrevisionen instämmer i ESV:s förslag men anser att det krävs principiella förtydliganden kring vad som avses med förvaltningsutgifter. Otydligheter kan leda till att principen om kostnadsmässig avräkning på så sikt ytterligare urholkas.

ESV föreslår även att Trafikverket och Försvarmakten får egna anslag för saneringskostnader. Riksrevisionen avstår att yttra sig i denna fråga.

Enhetliga principer

Riksrevisionens uppfattning är att redovisningen inom den svenska statsförvaltningen ska präglas av enhetlighet vad gäller redovisnings- och värderingsprinciper vid upprättande av finansiella dokument. Detta avser även enhetlig princip för när avräkning från anslag ska ske. Enhetlighet ökar möjligheterna till jämförelser och effektiv

uppföljning, samt för ansvarsutkrävande. Införandet av kostnadsmässig avräkning innebär att myndigheterna använder samma redovisningsprincip för anslagsavräkningen som de använder i räkenskaperna (löpande redovisning och bokslut). Syftet med bytet till kostnadsmässig avräkning var att underlätta för myndigheterna samt ge en bättre bild av verksamheten.¹

I dagsläget råder en blandning av principer för avräkning mot statsbudgeten. ESV:s förslag innebär därmed inget avsteg från gällande ordning. Dock anser Riksrevisionen att otydligheten som finns i definitionen av vad som avses med förvaltningsutgift kan komma att leda till att fler utgifter/kostnader kan komma att undantas från kostnadsmässig avräkning. Därmed finns risk att reformen urholkas och att de fördelar som lyftes fram då denna genomfördes inte uppnås.

Idag saknas enhetliga definitioner och objektiva grunder för vad som utgör en förvaltningsutgift. Genom att detaljreglera olika företeelser, såsom i detta fall saneringskostnader, skapas ett undantag från huvudregeln, men det saknas fortfarande en hållbar definition som kan ligga till grund för framtida övervägande om huruvida en utgift ska avräknas utgifts- eller kostnadsmässigt mot statens budget.

Incitament för ökad transparens i redovisningen

Riksrevisionen instämmer i ESV:s bedömning att en utgiftsmässig redovisning sannolikt borde bidra till ökade incitament för myndigheterna att redovisa åtaganden avseende saneringskostnader. Riksrevisionen anser dock att *när* redovisning mot anslag ska ske inte primärt ska styras utifrån att incitament för redovisning föreligger. Riksrevisionens uppfattning är att detta är en styrningsfråga där regeringen ansvarar för att följa upp att myndigheten fullföljer sitt uppdrag.

Riksrevisionen instämmer i ESV:s bedömning att dessa utgifter i redovisningen ska klassificeras enligt gällande regelverk i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, dvs. samma överväganden som gäller för redovisning som skuld, avsättning eller ansvarsförbindelse, ska tillämpas för saneringsutgifter som avräknas utgiftsmässigt.

Riksrevisionen anser att ESV även bör överväga behovet av förtydligande och ytterligare stöd för myndigheterna. Det behöver säkerställas att underlag för redovisning av avsättningar och ansvarsförbindelser uppfyller kraven som ställs på bokföringsunderlag i förordningen om myndigheters bokföring.

¹ Finansutskottets betänkande 2008/09: FiU15

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen för årlig revision Gina Funnemark.
Processledare för årlig revision Jonas Hällström har varit föredragande. Revisionsdirektör
Aleksandra Popovic har deltagit i beslutet.

Gina Funnemark

Jonas Hällström